



Een Europa dat resultaten boekt: Commissie presenteert ideeën om de Europese Unie efficiënter te maken

Brussel, 14 februari 2018

Met het oog op de informele bijeenkomst van de leiders op 23 februari 2018 presenteert de Europese Commissie vandaag een aantal praktische maatregelen die het optreden van de Europese Unie efficiënter kunnen maken en de verstandhouding tussen de leiders van de EU-instellingen en de burgers van Europa kunnen verbeteren.



Jean-Claude Juncker, voorzitter van de Europese Commissie: „Met het stappenplan van Bratislava, de verklaring van Rome en nu de agenda van de leiders concentreert Europa zich terecht op het opbouwen van een Unie die voor de burgers concrete en tastbare resultaten oplevert op gebieden die voor hen belangrijk zijn. We moeten doorgaan op de ingeslagen weg. Ik heb altijd gezegd dat de vorm moet worden bepaald door de functie: dit is niet het moment voor uitvoerige discussies over institutionele hervormingen of verdragswijzigingen. Maar we kunnen wel een aantal dingen doen om efficiënter te werken aan onze kernprioriteiten. Er zijn tal van opties, maar het doel moet altijd zijn: een Europa dat resultaten boekt.”

Spitzenkandidaten: voortbouwen op de ervaring met de „Spitzenkandidaten” (lijstaanvoerders) van 2014

Het verkiezingsproces van 2014 heeft de banden tussen de drie instellingen van de EU versterkt en hun aanpak efficiënter gemaakt. Dat had mede als gevolg dat zij hun werkzaamheden konden afstemmen op een gemeenschappelijk werkprogramma voor het mandaat van vijf jaar. Daardoor kon de Commissie-Juncker met een meer politieke inslag te werk gaan en zich concentreren op de gebieden waar de Unie de beste resultaten oplevert, en de rest aan de lidstaten overlaten.

Commissievoorzitter Juncker zei in de Staat van de Unie 2017 over het in 2014 toegepaste systeem van Spitzenkandidaten dat dit experiment een vervolg moest krijgen. De Europese Commissie zet vandaag uiteen hoe dit proces op basis van de huidige Verdragen kan worden verbeterd, zonder de balans tussen de instellingen van de EU en tussen de lidstaten in gevaar te brengen. Onder meer betekent dit dat de **politieke partijen in een vroeger stadium hun lijsttrekker moeten kiezen, vóór het einde van 2018, en dat de campagne eerder moet beginnen**. Dat zou de kiezers meer gelegenheid bieden om zich vertrouwd te maken met de kandidaten en de politieke programma's waarvoor zij staan.

De Commissie beveelt ook aan dat de **banden tussen de nationale partijen en de Europese partijen zichtbaarder worden gemaakt**. De politieke partijen op nationaal niveau moeten beter duidelijk maken bij welke Europese politieke partijen zij zijn aangesloten, door bijvoorbeeld tijdens de campagne en in hun verkiezingsinformatie gebruik te maken van de logo's van de Europese partijen. Ook zouden zij duidelijk hun standpunt over belangrijke Europese kwesties kenbaar moeten maken en hun voornemens moeten aangeven wat betreft de deelname aan de politieke fracties in het Europees Parlement en hun keuze voor de voorzitter van de Europese Commissie.

Samenstelling van het Europees Parlement en de Europese Commissie

De leiders moeten in het kader van de Europese Raad – op basis van een voorstel van het Europees Parlement – een besluit nemen over de **samenstelling van het Europees Parlement voor de periode 2019–2024** en beslissen wat er moet gebeuren met de zetels die vrijkomen door het vertrek van het Verenigd Koninkrijk. Een van de opties is om een aantal van deze zetels te reserveren voor een **transnationale kieslijst**. Het Europees Parlement heeft er in zijn recente resolutie van 7 februari weliswaar voor gekozen om niet tot de instelling van een transnationale kieslijst op te roepen, maar heeft tegelijkertijd de mogelijkheid voor verdere discussie opengelaten. Een aantal lidstaten heeft zich onlangs positief uitgelaten over dit idee, terwijl andere daar niet voor geporteerd zijn. Een transnationale kieslijst kan de Europese dimensie van de verkiezingen versterken door de kandidaten

de mogelijkheid te bieden meer kiezers in heel Europa te bereiken. Anderzijds vertegenwoordigen de parlementsleden normaliter de kiezers die op lokaal of nationaal niveau voor hen hebben gestemd, en communiceren zij bij uitstek met deze kiezers, zowel vanwege hun verantwoordingsplicht als om in staat te zijn de belangen van hun kiezers te behartigen. De Commissie heeft sympathie voor het idee om een transnationale kieslijst in te stellen, maar daarvoor is de unanieme instemming van de Raad vereist en zouden de kieswetten in alle 27 lidstaten nog dit jaar moeten worden gewijzigd voordat in 2019 de verkiezingen plaatsvinden.

Het college van commissarissen telt momenteel 28 leden, één voor elke lidstaat, overeenkomstig het besluit van de Europese Raad van 22 mei 2013. Voordat de volgende Europese Commissie wordt benoemd, zullen de leiders moeten beslissen of het beginsel van één commissaris per lidstaat wordt aangehouden, dan wel voor een kleinere Commissie wordt gekozen. In theorie is het zo dat een kleiner uitvoerend college efficiënter kan opereren, het beheer eenvoudiger maakt en een evenwichtiger portefeuillevverdeling mogelijk maakt. Maar een kleinere Commissie betekent ook dat sommige lidstaten niet zouden zijn vertegenwoordigd op het politieke niveau van de instelling en dat het voordeel van een rechtstreeks politiek communicatiekanaal met de burgers en de nationale autoriteiten zou verdwijnen.

Een voorzitter met een dubbelfunctie: voorzitter van de Commissie en de Raad

Voorzitter Juncker opperde in zijn Staat van de Unie 2017 voor het eerst het idee van een voorzitter met een dubbelfunctie. Als één en dezelfde persoon zowel voorzitter van de Europese Raad als voorzitter van de Europese Commissie is, zou dat de efficiëntie van de Unie ten goede kunnen komen. De huidige Verdragen laten zo'n wijziging toe. Een dubbelbenoeming vereist niet dat de twee instellingen worden samengevoegd. De voorzitter van de Europese Commissie is nu al lid van de Europese Raad en geen van de twee voorzitters heeft stemrecht in de Europese Raad. Zij hebben een adviserende rol, zij brengen de input aan die hun diensten leveren, helpen bruggen te bouwen en brengen gemeenschappelijke standpunten in kaart.

Burgerdialogen

De Europese Commissie organiseert regelmatig dialogen met leden van de Commissie, het Europees Parlement, nationale regeringen, plaatselijke en regionale autoriteiten en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties. Sinds 2012 hebben al 500 van dergelijke interactieve openbare debatten plaatsgevonden. De Commissie wil in de periode tot de Europese verkiezingen van mei 2019 de frequentie opvoeren en **nog eens 500 debatten** houden. De Commissie juicht ook de initiatieven toe van lidstaten die hun eigen nationale discussies met burgers over de toekomst van Europa willen voeren. Zij is bereid ondersteuning te bieden waar dat kan, bijvoorbeeld door zulke initiatieven te koppelen aan de online raadpleging over de toekomst van Europa, die tot 9 mei 2019 open kan blijven staan. De Commissie wil de lidstaten laten profiteren van de ervaring die zij daarmee heeft opgedaan.

Achtergrond

De vandaag gepresenteerde ideeën zijn een rechtstreeks uitvloeisel van het [verslag van de Europese Commissie van 8 mei 2015 over de verkiezingen voor het Europees Parlement van 2014](#). Daarin beloofde zij te onderzoeken hoe de Europese dimensie en de democratische legitimiteit van het EU-besluitvormingsproces verder kunnen worden versterkt en de oorzaken van de aanhoudend lage opkomst in sommige lidstaten verder te onderzoeken en aan te pakken.

Meer informatie

[Mededeling: Een daadkrachtig Europa: institutionele opties om de EU efficiënter te maken](#)

[Aanbeveling over het bevorderen van het Europese karakter en het efficiënte verloop van de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2019](#)

[Verslag van de Europese Commissie over de verkiezingen voor het Europees Parlement van 2014](#)

[Verslag van 2018 over de Europese en gemeentelijke verkiezingen](#)

[Factsheets:](#)

- Opties om de Europese Unie efficiënter te maken
- Samenstelling van het Europees Parlement en de Europese Raad – wat kunnen we in 2019 verwachten?
- De lijstaanvoerders en de Europese verkiezingscampagne van 2014
- Dialoog met burgers in de aanloop naar de Europese verkiezingen
- Nieuwe regels om de Europese verkiezingen van 2019 transparanter te maken

- Een voorzitter met een dubbelfunctie?
- Bezoeken van de Europese commissarissen aan de nationale parlementen sinds het aantreden van deze Commissie

IP/18/743

Contactpersoon voor de pers:

[Natasha BERTAUD](#) (+32 2 296 74 56)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)